

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

**DIE VERHOUDING
TUSSEN DIE CHRISTOLOGIE EN ETIEK
IN DIE BRIEF AAN DIE KOLOSSENSE**

DEUR

JOHANNES P PIENAAR

VOORGELÊ TER VERVULLING VAN DIE VEREISTES VIR DIE GRAAD

PHILOSOPHIAE DOCTOR

**IN DIE FAKULTEIT TEOLOGIE
VAN DIE UNIVERSITEIT VAN PRETORIA**

2009

**PROMOTOR: PROF ERNEST VAN ECK
MEDE-PROMOTOR: PROF J G VAN DER WATT**

DANKBETUIGING EN ERKENNING

Die volgende persone het 'n groot bydrae gelewer tot die aanloop, verloop en afhandeling van hierdie studie. Aan elkeen my opregte dank en waardering:

PROFESSOR ERNEST VAN ECK

Prof Ernest, jy het toe op die laaste oomblikke tot my redding verskyn – en wat 'n redding. Ek is baie beïndruk met jou benadering, noukeurigheid en ure se werk wat jy ingesit het! Dankie vir die positiewe advies en professionele akkuraatheid waarmee jy die hele proses hanteer het. Met opregte dank en groot waardering wil ek hierdie proefskrif ook aan jou opdra.

PROFESSOR JAN VAN DER WATT

Prof Jan, sedert my voorgraadse jare is jy vir my 'n inspirasie in jou benadering tot die teologie en kennis van die Bybel. Jou persoonlike voorbeeld het my nog altyd gemotiveer om in nederigheid my kennis van Jesus Christus te verdiep. Jou geduld, motivering en raad met hierdie studie het my laat volhard.

MY FAMILIE

My gesin het my aangespoor om nie tou op te gooi of moedeloos te word nie en hulle aanmoediging en ondersteuning het my gedra. Arno, Lené, en Ian, julle “sterk staan, Pa!” sal my altyd by bly. Nella, sonder jou tikwerk en redigering kon hierdie werk nie die lig sien nie. Hierdie proefskrif word met opregte liefde aan jou opgedra.

DIE NG GEMEENTE AMSTERDAM

Ek het groot waardering vir julle begrip, aanmoediging en ondersteuning. Die ruimhartige studieverlof en die feit dat julle bereid was om 'n aflosleraar in diens te stel, het vir my 'n groot geleentheid gebied om 'n diepte-studie te kon doen.

INHOUDSOPGAWE

HOOFSTUK 1

INLEIDEND

1.1	REDE VIR ONDERSOEK	11
1.2	WERKWYSE VAN STUDIE	12
1.3	BREË GEDAGTEGANG	13
1.4	HIPOTESE VAN ONDERSOEK	14

HOOFSTUK 2

DIE PROLEGOMENA

2.1	INLEIDING TOT KOLOSSENSE	15
2.1.2	OUTEURSKAP EN TYD EN PLEK VAN SKRYWE	15
2.1.3	DIE GEMEENTE IN KOLOSSE	17
2.1.4	AANLEIDING TOT DIE SKRYWE VAN DIE BRIEF	18
2.1.5	DIE STRUKTUUR VAN KOLOSSENSE	22
2.1.6	GEDEELTES IN BRIEF WAAR DIE TEMA VAN DIE STUDIE AANGESPREEK WORD	25

HOOFSTUK 3

TEOLOGIE EN CHRISTOLOGIE IN KOLOSSENSE

3.1	INLEIDEND	27
3.2	TEOLOGIE	30
3.2.1	DIE WIL VAN GOD	30
3.2.2	DIE KRAG OF MAG VAN GOD	33
3.2.3	DIE VOLHEID VAN GOD	34
3.2.4	GOD SE VERSOENING	37
3.2.5	DIE GENADE VAN GOD	40
3.2.6	DIE VREDE VAN GOD	42
3.2.7	DIE LIEFDE VAN GOD	42
3.2.8	GOD ROEP	43
3.2.9	GOD SE ROL OF FUNKSIE IN KOLOSSENSE	44
3.2.9.1	GOD DIE SKEPPER	44
3.2.9.2	GOD DIE HEERSER	44
3.2.9.3	GOD DIE REGTER	45
3.2.9.4	GOD DIE VADER	46
3.2.10	SAMEVATTING VAN DIE TEOLOGIE VAN KOLOSSENSE	48
3.3	CHRISTOLOGIE	51
3.3.1	WAT IS CHRISTOLOGIE?	51
3.3.2	CHRISTOLOGIE: TEMAS, UITDRUKKINGS, TERME EN BEGRIPPE	52
3.3.2.1	JESUS (Ἰησοῦς)	53
3.3.2.2	CHRISTUS (Χριστός)	53
3.3.2.3	HERE (κύριος)	55
3.3.2.4	SEUN VAN GOD (τοῦ υἱοῦ)	55

3.3.2.5	DIE SEUN VAN SY LIEFDE (τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ)	59
3.3.2.6	DIE KONINKRYK VAN DIE SEUN	60
3.3.2.6.1	DIE BETEKENIS VAN KONINKRYK VAN DIE SEUN VAN GOD	61
3.3.2.6.2	DIE KONINKRYK AS GEESTELIKE REALITEIT	63
3.3.2.6.3	TOEGANG TOT DIE KONINKRYK	63
3.3.2.6.4	VERLOSSING	66
3.3.2.6.5	IN CHRISTUS	67
3.3.2.6.6	DIE ETIESE DIMENSIE VAN DIE KONINKRYK	69
3.3.2.6.7	DIE EKKLESIOLOGIESE DIMENSIE VAN DIE KONINKRYK	70
3.3.2.6.8	DIE DINAMIESE DIMENSIE VAN DIE KONINKRYK	70
3.3.2.7	SAMEVATTING	71
3.3.3	KOLOSSENSE 13-2:5 – DIE EERSTE HOOFDEEL VAN DIE BRIEF: DIE OPPERGESAG (VOORRANG) VAN DIE SEUN IN SKEPPING EN VERLOSSING (HERSKEPPING)	72
3.3.3.1	KOLOSSENSE 1:13-20: DIE BELYDENIS	72
3.3.3.1.1	DIE FUNKSIE VAN DIE BELYDENIS	74
3.3.3.1.2	'N INDELING VAN DIE BELYDENIS	75
3.3.3.2	DIE BELYDENIS (KOL 1:13-20): 'N INHOUDELIKE ONDERSOEK	76
3.3.3.2.1	KOLOSSENSE 1:13-14: GOD, DIE VADER, WAT DEUR SY SEUN VERLOSSING BEWERK HET	77
3.3.3.2.1.1	DIE SEUN SE VERHOUDING TOT GOD (DIE VADER)	77
3.3.3.2.2	KOLOSSENSE 1:15A: DIE SEUN SE STATUS – HY IS DIE BEELD VAN DIE ONSIENLIKE GOD)	77
EKSKURS I	78
3.3.3.2.3	KOLOSSENSE 1:15B-17: DIE SEUN SE STATUS EN FUNKSIE TEN OPSIGTE VAN DIE SKEPPING	79
3.3.3.2.3.1	DIE SEUN SE VERHOUDING TOT DIE SKEPPING	79
3.3.3.2.3.2	KOLOSSENSE 1:16: OMDAT IN HOM ALLE DINGE GESKAPE IS	79
EKSKURS II	80
3.3.3.2.3.3	KOLOSSENSE 1:17A: EN HY IS VOOR ALLES	82
3.3.3.2.3.4	KOLOSSENSE 1:17B: EEN IN HOM HOU ALLES STAND: DIE SEUN SE VERHOUDING TOT DIE INSTANDHOUDING VAN ALLES	82
3.3.3.2.4	KOLOSSENSE 1:18: DIE SEUN SE STATUS TEN OPSIGTE VAN DIE KERK (DIE SEUN SE VERHOUDING TOT DIE KERK)	83
3.3.3.2.4.1	CHRISTUS IS DIE HOOF VAN DIE KERK	85
3.3.3.2.4.2	CHRISTUS IS DIE OORSPRONG VAN DIE KERK	86
3.3.3.2.4.3	CHRISTUS IS DIE EERSTELING VAN DIE KERK	87
3.3.3.2.5	KOLOSSENSE 1:19-20: DIE REDES VIR DIE SEUN SE STATUS	88
3.3.3.2.6	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 1:13-20	90
BELANGRIKE TERME: 'N WOORDSTUDIE	91
3.3.3.2.7	KOLOSSENSE 1:21-23: DIE VERSOENING IS VOLBRING EN WORD TOEGEPAS	102

3.3.3.2.7.1	SAMEVATTING – DIE BELYDENIS (KOL 1:13-20) EN VERSOENING EN TOEPASSING (KOL 1:21-23): TEOLOGIESE, CHRISTOLOGIESE EN ETIESE IMPLIKASIES	105
3.3.3.2.8	KOLOSSENSE 1:24-2:5: PAULUS SE BEDIENING EN LYDING VIR KERK EN EVANGELIE	106
3.3.3.2.8.1	DIE BOODSKAP VAN KOLOSSENSE 1:24-2:5	108
3.3.3.2.8.1.1	KOLOSSENSE 1:24A	109
3.3.3.2.8.1.2	KOLOSSENSE 1:24B	110
3.3.3.2.8.1.3	KOLOSSENSE 1:25	112
3.3.3.2.8.1.4	KOLOSSENSE 1:26-27	112
	EKSKURS III: “IN CHRISTUS”	115
	GEVOLGTREKKING	118
	EKSKURS IV: HOOP	119
3.3.3.2.8.1.5	KOLOSSENSE 1:28	121
	GEVOLGTREKKING	130
3.3.3.2.8.1.6	KOLOSSENSE 1:29	131
3.3.3.2.8.1.7	KOLOSSENSE 2:1-3: PAULUS SE PASTORALE BESORGDHEID OOR DIE GEMEENTE	131
	EKSKURS V: LIEFDE, INSIG, VERBORGE SKATTE, WYSHEID EN KENNIS.....	134
3.3.3.2.8.1.8	KOLOSSENSE 2:4-5: WAARSKUWING TEEN MISLEIDING	139
	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 1:24-25	141
3.3.4	KOLOSSENSE 2:6-23 – DIE TWEDE HOOFDEEL VAN DIE BRIEF: IN HOM GEWORTEL EN OP HOM GEBOU	142
3.3.4.1	KOLOSSENSE 2:6-7: LEWE IN VERBONDENHEID MET HOM	144
3.3.4.1.1	KOLOSSENSE 2:6-7: SAMEVATTING	149
3.3.4.2	KOLOSSENSE 2:8 :’N WAARSKUWING TEEN MISLEIDING	149
3.3.4.3	KOLOSSENSE 2:9-10 :DIE VOLLE WESE VAN GOD IS IN HOM WAARIN DIE GELOWIGES DEEL HET	151
3.3.4.4	KOLOSSENSE 2:11-12: DIE WEGNEEM VAN DIE SONDIGE NATUUR	152
3.3.4.5	KOLOSSENSE 2:13-14: SAAM MET CHRISTUS LEWEND GEMAAK	155
3.3.4.6	KOLOSSENSE 2:15: DIE BOSE MAGTE IS ONTWAPEN	158
3.3.5	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 2:6-15	161
3.3.6	KOLOSSENSE 2:16-23: DIE DWAALLEER	162
3.3.6.1	KOLOSSENSE 2:16-19 : MOENIE MISLEI WORD NIE	163
3.3.6.2	KOLOSSENSE 2:20-23: WAAROM GEHOORSAAM JULLE DIE DWAALLEER?	165
3.3.7	SAMEVATTING: DIE CHRISTOLOGIE VAN KOLOSSENSE	167

HOOFSTUK 4

DIE ETIEK IN KOLOSSENSE

4.1	INLEIDEND	170
4.1.1	ETIEK	170
4.1.2	INDIKATIEF EN IMPERATIEF	170
4.1.3	DIE VERHOUDING TUSSEN DIE INDIKATIEF EN IMPERATIEF	171
4.1.4	DIE AANWENDING TUSSEN DIE INDIKATIEF EN IMPERATIEF	172
4.1.5	PARANESE	172
4.1.6	GEVOLGTREKKING	173
4.2	'N ALGEMENE OORSIG VAN DIE ETIEK IN KOLOSSENSE	174
4.3	DIE ETIESE VERMANINGS IN KOLOSSENSE 1-2	176
4.4	KOLOSSENSE 3:1 - 4:6 : DIE DERDE HOOFDEEL VAN DIE BRIEF: DIE NUWE LEWE IN VERBONDENHEID MET CHRISTUS	177
4.4.1	KOLOSSENSE 3: 1 - 4 : STREWE NA DIE DINGE DAARBO WAAR CHRISTUS IS	178
4.4.1.1	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 3:1-4	184
4.4.2	KOLOSSENSE 3:5-11: DIE OU EN NUWE LEWE	185
4.4.2.1	INLEIDEND	185
4.4.2.2	KOLOSSENSE 3: 5-7: MAAK DOOD DIE AARDSE DINGE	185
4.4.2.3	KOLOSSENSE 3: 8-11: LAAT STAAN HIERDIE DINGE	190
4.4.2.4	SAMEVATTING : KOLOSSENSE 3: 5-11	204
4.4.3	KOLOSSENSE 3:12-17: DIE UITVERKORE VOLK VAN GOD – LEEF AS UITVERKORENES	204
4.4.3.1	KOLOSSENSE 3:12-14: UITVERKORE EN SAAMGEBIND IN LIEFDE	205
4.4.3.1.1	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 3:12-14	210
4.4.3.2	KOLOSSENSE 3:15-17: DOEN ALLES IN DIE NAAM VAN DIE HERE JESUS CHRISTUS EN DAN K GOD DIE VADER DEUR HOM	210
4.4.3.2.1	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 3:15-17	217
4.4.4	KOLOSSENSE 3:18-4:1: WEDERSYDSE VERHOUDINGS IN DIE HUISHOUDING	217
4.4.4.1	KOLOSSENSE 3:18: VROUE WEES DIE MANS ONDERDANIG	219
4.4.4.2	KOLOSSENSE 3:19: MANS JULLE MOET DIE VROUE LIEFHÊ	220
4.4.4.3	KOLOSSENSE 3:20: KINDERS WEES GEHOORSAAM AAN JULLE OUIERS IN ALLES	220
4.4.4.4	KOLOSSENSE 3:21: VADERS MOENIE JULLE KINDERS TERG NIE	221
4.4.4.5	KOLOSSENSE 3:22: GELOWIGE SLAWE	221
4.4.4.6	KOLOSSENSE 4:1: HERE, VOORSIEN REG EN GELYKHEID AAN DIE SLAWE	223
4.4.4.6.1	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 3:18-4:1	224
4.4.5	KOLOSSENSE 4:2-6: BID EN TREE MET WYSHEID OP	225
4.4.5.1	KOLOSSENSE 4:2-4 : OPROEP TOT GEBED	226
4.4.5.2	KOLOSSENSE 4: 5-6: OPROEP TOT WYSE OPTREDE	228
4.4.5.3	SAMEVATTING: KOLOSSENSE 4: 2-6	229
4.5	SAMEVATTING VAN ETIEK (PARANESE) IN KOLOSSENSE	229

HOOFSTUK 5

DIE VERHOUDING TUSSEN DIE CHRISTOLOGIE EN DIE ETIEK VAN KOLOSSENSE

5.1	INLEIDEND	236
5.2	AGTERGROND VAN KOLOSSENSE	236
5.3	DIE VERSKILLENDE VERBANDE TUSSEN DIE CHRISTOLOGIE EN ETIEK IN KOLOSSENSE: MOTIVERING, IMPLIKASIES EN GEVOLGE	237
5.3.1	GELOWIGES IS DEUR GOD GESKIK GEMAAK VIR DIE KONINKRYK VAN CHRISTUS	237
5.3.2	VERLOSSING IN CHRISTUS	239
5.3.3	GELOWIGES MOET DANKBAAR WEES	241
5.3.4	DIE GELOWIGES IS DIE LIGGAAM VAN CHRISTUS	241
5.3.5	GELOWIGES HET DIE VERSOENING ONTVANG EN DIE VREDE IS HERSTEL	243
5.3.6	GELOWIGES LEEF VANUIT DIE GENADE VAN GOD	246
5.3.7	GELOWIGES MOET MET VREDE LEWE	246
5.3.8	GELOWIGES MOET MET LIEFDE LEWE	247
5.3.9	GELOWIGES LEEF IN GELOOF	248
5.3.10	GELOWIGES LEEF MET HOOP	248
5.3.11	GELOWIGES LEEF MET TOENEMENDE KENNIS, INSIG EN WYSHEID	249
5.3.12	GELOWIGES LEEF IN VERBONDENHEID MET CHRISTUS	250
5.3.13	GELOWIGES MOET NIE MISLEI WORD NIE	252
5.3.14	GELOWIGES MOET STREWE NA DIE DINGE DAARBO WAAR CHRISTUS IS	253
5.3.15	GELOWIGES MOET DIE AARDSE DINGE DOODMAAK	254
5.3.16	GELOWIGES HET MET DIE OU MENS GEBREEK EN MOET NOU DIE LEWE VAN DIE NUWE MENS LEEF	255
5.3.17	GELOWIGES IS DIE BEELD VAN CHRISTUS	256
5.3.18	GELOWIGES LEEF IN 'N NUWE ORDE	257
5.3.19	GELOWIGES MOET AS UITVERKORENES LEEF	257
5.3.20	DIE WOORD VAN CHRISTUS MOET IN GELOWIGES WOON EN HULLE MOET MEKAAR LEER EN VERMAAN	259
5.3.21	DIE EREDIENS VAN DIE GEMEENTE MOET GETUIG VAN DANKBAARHEID	259
5.3.22	GELOWIGES MOET ALLES WAT HULLE SÊ OF DOEN IN DIE NAAM VAN DIE HERE JESUS DOEN.....	260
5.3.23	GELOWIGES MOET IN HULLE HUISHOUDINGS CHRISTUS WEERSPIEËL	260
5.3.24	GELOWIGES MOET BID EN MET WYSHEID OPTREE	261

HOOFSTUK 6

RESULTATE VAN ONDERSOEK	262
-------------------------------	-----

AFSLUITING	264
------------------	-----

BIBLIOGRAFIE	266
--------------------	-----

SUMMARY

TEGNIESE GEGEWENS

AFKORTINGS VAN BYBELBOEKE

(Soos deur die S A Akademie vir Wetenskap en Kuns aanbeveel)

OU TESTAMENT

Genesis	Gen	Eksodus	Eks
Levitikus	Lev	Numeri	Num
Deuteronomium	Deut	Josua	Jos
Rigters	Rig	Rut	Rut
1 Samuel	1 Sam	2 Samuel	2 Sam
1 Konings	1 Kon	2 Konings	2 Kon
1 Kronieke	1 Kron	2 Kronieke	2 Kron
Esra	Esra	Nehemia	Neh
Ester	Est	Job	Job
Psalms	Ps	Spreuke	Spr
Prediker	Pred	Hooglied	Hoogl
Jesaja	Jes	Jeremia	Jer
Klaagliedere	Klaagl	Esegiël	Eseg
Daniël	Dan	Hosea	Hos
Joël	Joël	Amos	Am
Obadja	Ob	Jona	Jona
Miga	Miga	Nahum	Nah
Habakuk	Hab	Sefanja	Sef
Haggai	Hag	Sagaria	Sag
Maleagi	Mal		

NUWE TESTAMENT

Matteus	Matt	Markus	Mark
Lukas	Luk	Johannes	Joh
Handelinge	Hand	Romeine	Rom
1 Korintiërs	1 Kor	2 Korintiërs	2 Kor
Galasiërs	Gal	Efesiërs	Ef
Filippense	Fil	Kolossense	Kol

1 Tessalonisense	1 Tess	2 Tessalonisense	2 Tess
1 Timoteus	1 Tim	2 Timoteus	2 Tim
Titus	Tit	Filemon	Filem
Hebreërs	Heb	Jakobus	Jak
1 Petrus	1 Pet	2 Petrus	2 Pet
1 Johannes	1 Joh	2 Johannes	2 Joh
3 Johannes	3 Joh	Judas	Jud
Openbaring	Op		

ANDER AFKORTINGS

et al	en ander
LXX	Septuagint
NAV	Nuwe Afrikaanse Vertaling (1983)
OAV	Ou Afrikaanse Vertaling (1953)
s j	sonder jaartal
WBD	Wycliffe Bible Dictionary

TYDVORME EN MODUS VAN DIE GRIEKSE WERKWOORD

aor	aoristus
praes	praesens
fut	futurum
perf	perfektum
ind	indikatief
imper	imperatief
inf	infinitief
part	partisipium
akt	aktief
pass	passief
imp	imperfektum
nom	nominatief
akk	akkusatief
subj	subjunktief
opt	optatief

med	medium
vl	vroulik
ml	manlik
mv	meervoud
ekv	enkelvoud
pers	persoon

VERWYSINGSISTEEM

Alle bronverwysings word gedoen aan die hand van die aangepaste Harvard-verwysingsistees deur Vosloo, W, s j. *Riglyne vir die opstel van 'n navorsingsvoorstel*. Teologiese Fakulteit (Ned Geref Kerk). Universiteit van Pretoria.

SUMMARY

The relationship between Christology and ethics in the letter to the Colossians

The letter to the Colossians was written because of a false or heretic doctrine that threatened the absolute reign of Christ and the fullness of his redemptive action; it claimed the necessity of the inclusion of other redemptive practices such as asceticism and participation in ceremonial rites; robbing the believer of his/her freedom in Christ by lessening the fullness of his victory (Col 2:23).

In stark contrast to this, Paul accentuates the absolute uniqueness of Christ (Col 1:12-20); assuring the congregation of the fact that they have died with Christ (Col 2:20), and have been resurrected with Him (Col 3:1). With these indicatives, he calls on the believers in Colossi to live new lives of triumph (Col 2:20-4:6).

Excepting the introductory paragraph (Col 1:1-12) and the conclusion (Col 4:7-18), the letter is divided into three parts – Colossians 1:13 to 2:5; 2:6-23; and 3:1 to 4:2. The letter can also be divided into a movement in two parts; an indicative or fundamental part, and an imperative or exhortative part. But this division should not become too much of a focus as Paul's Christological declarations are also found in the exhortative part of the letter (Col 3:1-4:6), and ethical imperatives can be identified in the indicative/instructive part of the letter.

In the introductory paragraph, the author expresses thanks to God for the faith of the Colossians; and prays that they may do the will of God, whilst growing in faith and the strength to persevere. The author also calls on the congregation to join him in his expression of thanksgiving, as it is God who has enabled them to become heirs of the light and life of his Kingdom. Accordingly, the first part of the letter tells the tale of their coming to faith – through Christ they were ripped from the darkness and placed under His reign.

In the Christological confession that follows the precedence of the Son is described – He is the one who has restored peace and has brought about reconciliation between God and man. It is through Christ that the mysteries of God have been revealed; therefore true knowledge of life is to be found only in Christ. This serves as an exhortation for believers to stand firm in their faith, and in this way avoid being misguided by false doctrines.

In the second part, believers are requested to live in close connection with Christ, as they died and were resurrected with Him. This identity in Christ should be the decisive factor in their lives, causing them to live a new life with Christ.

In the third part, practical examples are given for when living connected to Christ; summed up with the exhortation to say and to do everything in the name of Jesus Christ.

Thus, a logical progression can be identified in the letter; beginning with the reality of the Colossians faith and identity in Christ; and leading into a life lived in accordance with this connection to Christ; accentuating the interconnectedness of Christology and ethics.

KEYWORDS

False doctrine	Christology
Ethics	Indicative
Imperative	Exhortation
Confession	Redemption
Reconciliation	Peace
Grace	Love
Faith	Hope
Knowledge	Wisdom
Old life	New life
Image	Doctrine
Instruction	Household
Prayer	Asceticism
Ceremonial rites	